

© JAN VAN BAVEL

HET HART VOOR DE LANDBOUW GEVOLGD

Vijf jaar geleden nam Christ Berth in het Oost-Vlaamse Nokere het leghennenbedrijf van zijn buurman over. Daarmee bezweek hij voor de lokroep van de landbouw. Begin juni nam de gedreven pluimveehouder een nieuwe kleinvolière voor 125.000 Dekalb White-leghennen in gebruik. – *Jan Van Bavel*

Wanneer ik het erf van het leghennenbedrijf op rijd, is Anita Holvoet, de echtgenote van Christ, volop bezig met het controleren van de eieren. In de voormiddag raapt Anita de eieren en kijkt ze na in het eierlokaal, in de namiddag verzorgt ze de administratie en het huishouden. Christ houdt wel alle technische gegevens van de kippen bij. Het koppel heeft 2 kinderen, Selien (23) en Timo (21). “Mijn ouders hadden hier in de buurt een

.....
In 4 jaar tijd stelde Christ het productiesysteem op punt.
.....

melkveebedrijf met een 45-tal melkkoeien”, start Christ zijn verhaal. Mijn broer Dirk nam het over en bouwde het uit het tot een topbedrijf, met 75 Holsteinkoeien. Na mijn opleiding tot garagist heb ik 9 jaar in de verandabouw gewerkt.

Vervolgens ben ik zelfstandige geworden in de tuinbouwsector: tuinverharding en de aanleg van vijvers, terrassen en opritten. Dat heb ik 15 jaar heel graag gedaan, maar al die tijd bleef de microbe kriebelen om in de landbouw te stappen.”

Switch naar de pluimveehouderij

“Toen mijn buurman, die pluimveehouder was, in 2008 plots overleed op 50-jarige leeftijd, stond zijn bedrijf te koop. Ik moest niet lang nadenken om zijn 2 stallen voor in totaal 60.000 Lohmann Brown leghennen over te nemen. Vrij snel schakelden we over naar Lohmann White-kippen, wegens de betere technische resultaten en de kwaliteit van de eieren. Aanvankelijk combineerde ik het als halftijdse job met mijn vorig werk, tot we besloten resoluut te kiezen voor de pluimveehouderij. Dat was geen moeilijke beslissing, ik heb gewoon mijn hart gevolgd. Dankzij de keuze voor de landbouw kon ik ook de drukte en het zware werk in de terrassenaanleg ontlopen. In

4 jaar tijd stelden we het productiesysteem op punt, waardoor ik de smaak te pakken kreeg. Ik kreeg veel steun en tips uit de sector, onder meer van collega Geert Albers en vertegenwoordiger André Vanacker van broeierij De Biest. Na 3 ronden kozen we om samen te werken met broeierij Verhaeghe-Het Anker uit Geluwe, die ons Dekalb White-poeljen leverde. We hebben daarmee een ronde gedraaid in de oude stallen en haalden er toppers met me, waardoor we nu nog steeds hetzelfde ras hebben. We werken in goed vertrouwen samen met de broeierij en met onze voederleveranciers. Met de Nederlandse eierhandelaar Weko hebben we een vast contract, dat gekoppeld is aan de voederprijs. Zij halen driemaal per week bijna 376.000 eieren af. Van daaruit gaan de eieren naar de brekerij om verder te worden verwerkt.”

Keuze voor kleinvolière

Toen de verplichte omschakeling naar alternatieve huisvesting een feit werd,

was de overstap naar scharrelkippen voor Christ en Anita geen optie. Ze kozen voor een 10-etage kleinvolière met 2 verdiepingen en één tussenvloer van de Italiaanse constructeur Valli. "We hebben verschillende systemen gezien, maar de mooie, open stal met sterke voedergoten van Valli sprak me het meest aan, ook al wat de prijs-kwaliteitverhouding betreft. In februari van dit jaar werd gestart met de bouw van een nieuwe stal voor 125.000 leghennen. We deden hiervoor een beroep op de bouwfirma van mijn schoonbroer en mijn zus. Mede doordat ik de grondwerken en de bouw van het eierlokaal voor mijn rekening nam, konden we de investeringskosten drukken. Begin juni zijn we dan gestart met de eerste ronde. Een kooi voor 60 leghennen is 1,5 m breed en 75 cm hoog van voergoot naar voergoot. Op de scharrelmat strooi ik een keer per dag een beetje voeder voor de kippen om te scharrelen. Dat eerstefasevoeder geef ik heel de ronde door, waardoor ik de vorige ronde mijn kippen tot 90 weken kon houden. De legnesten, die telkens 2 aan 2 tegen elkaar zijn gemonteerd, bevinden zich op de kant van de kooi, tegen de voergoot. De eieren worden voor meer dan 85% in de legnesten gelegd. Op bepaalde tijdstippen in de leg schuift de eierband op, wat voor een mooie verdeling zorgt. De eieren worden verzameld met elevators op de bovenste en onderste etage. Zo kunnen we onze eieren ook naar eileg controleren, omdat we voor de 2 etages met verschillende voederleveranciers werken. Stilaan merken we toch een verschil in schaal kwaliteit van de eieren en doorleg van de kippen. Ik hoef niet zo'n grote eieren, maar wel veel eieren, zodat de kippen lang kunnen doorleggen. Voor mij hoeven de kippen ook niet te ruïen. Het water voor de kippen wordt volledig bacteriologisch behandeld, zodat we zowel boorput- als regenwater kunnen gebruiken. Ik ben zeer tevreden over de drinkinstallatie van Anolytech, want ze stimuleert de productiviteit van de kip. We beschikken hiervoor over een bufferput van 150 m³ grondwater en een gemetste, afgedekte put van 350 m³ regenwater. Tegen de voergoot is een geperforeerde plaat bevestigd, die als nagelgarnituur dient."

Verlichting en ventilatie

Christ opteerde voor een verticale, hoogfrequente en dimbare tl-verlichting voor een goede lichtverdeling. "We geven 15 uur licht per dag, zodat de kippen 9 uur in volledige duisternis zitten. De volgende maanden wil ik het aantal uren licht

terugbrengen tot 14 uur, zodat ze 's nachts nog iets meer rust hebben." Wat ventilatie betreft, deed Christ zijn eigen ding. "Om het plaatsnemen van te veel ventielen te vermijden, installeerde ik een volautomatische klep over de volle lengte van de stal, die in 3 delen wordt gestuurd. Hierdoor is er een derde meer luchtinlaat.

een zeer hoog drogestofpercentage van 91,4%. Om de 14 dagen wordt de gedroogde mest opgehaald en vervoerd naar Franse akkerbouwers."

Als de jonge poeljen op het bedrijf van Christ aankomen, hebben ze al een volledig entschema doorgelopen. "Met salmonella en worminfecties heb ik nog

CHRIST BERTH

Leeftijd: 45 jaar
 Gemeente: Nokere
 Specialisatie: leghennen

Christ en zijn echtgenote Anita halen al enkele ronden goede resultaten met Dekalb White-leghennen.

Afgelopen zomer werd de klep volledig benut. Daarnaast voorzag ik aan de voorzijde van de stal zowel boven- als onderaan een bijkomende klep. De lucht wordt binnengezogen, gaat eerst langs het plafond en draait dan mooi 12 m verder de stal in. Heel het systeem werkt via een sturing van Stienen. We werken op onderdruk, dus achteraan wordt de lucht afgezogen. Onderaan drogen drukventilatoren de mest, bovenaan zorgen gewone ventilatoren voor de overige verluchting. Deze winter zullen we enkel de onderste ventilatoren benutten."

Mestafvoer en gezondheidszorg

Via de mestband wordt de mest uit de stal afgevoerd naar een droogtunnel in een bestaande, nabijgelegen loods. Christ koos voor een nieuwe platendroger van Dorset. "De mest ligt in principe 2 dagen in de stal, maar wordt driemaal per dag afgedraaid. Zo is er op één dag een halve stal afgedraaid. Vorige zomer haalde ik zo

geen problemen gehad. Bij de opzet in de nieuwe stal merkte ik in een vroeg stadium bloed in de mest en op de zitstokken. Daarom heb ik preventief een middel op natuurlijke basis tegen coccidiose toegediend in het voeder. Ook tegen bloedluizen zal ik in de hele stal preventief een behandeling met silicapoeder uitvoeren. Ik reinig de stal ook veel: één keer per week blaas ik hem volledig uit, verder ga ik er 2 tot 3 keer met de veegmachine door. Elke dag loop ik door de stal en 2 keer per week check ik specifiek op uitval. Tot nu toe heb ik de stal altijd zelf gereinigd en ontsmet, maar omdat hij te groot is zal ik de volgende keer toch een reinigingsfirma inschakelen. Ik ben zeer tevreden over de productie, enkel qua uitval kan het nog iets beter, vooral in de zomer dan. Wellicht zal ik volgende zomer preventief nog wat vitamine C bijgeven om de kippen nog wat sterker te maken." ■